

Sajam stipendija 2011: povećanje pristupa visokom obrazovanju kao ekonomska nužnost

Ne mora se pristupati pitanju jednakih prilika u obrazovanju samo iz perspektive solidarnosti, jednakosti i društvene pravde. I ekonomskom logikom se lako može doći do zaključka da je nužno osigurati jednakost pristupa obrazovanju želimo li izaći iz ekonomske krize te razviti ekonomiju utemeljenu na znanju. Prema podacima OECD-a, država bi trebala ulagati u povećanje pristupa visokom obrazovanju za sve društvene skupine jer je prosječna stopa povrata za javna ulaganja u visoko obrazovanje po studentu 300-400%, s ukupnim neto profitom za državu od 60.000 EUR, za vrijeme trajanja životnog vijeka pojedinca. *

Sajam stipendija i prateće obrazovne ponude, koji organizira Institut za razvoj obrazovanja (IRO) 19. listopada 2011. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, ukazuje na potrebu povećanja pristupa visokom obrazovanju te na nužnost izgradnje pravednijeg sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Više informacija o Sajmu dostupno je na www.stipendije.info.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (2011.) u Hrvatskoj je trenutno oko 20% visokoobrazovanih u ukupnoj radnoj snazi. Nacionalno vijeće za konkurentnost smatra da bi Hrvatska do 2025. g. trebala povećati udio visoko obrazovanih u radnoj snazi s trenutnih 20% na 30% kako bi Hrvatska dostigla projicirani prosjek BDP-a Europske unije od 30.000 EUR po stanovniku. To znači da bi Hrvatska trebala povećati udio visokoobrazovanih u radnoj snazi za više od 170.000 osoba** u narednih 14 godina. Čak ukoliko bi bili zaposleni svi nezaposleni koji imaju visoko obrazovanje (trenutno ukupno 30.358 osoba),*** još uvijek bi trebalo do 2025. godine osigurati veliki broj visokoobrazovanih. Kreatori politika visokog obrazovanja morat će pronaći način kako bi se proširio pristup visokom obrazovanju.

Ako se uzme u obzir negativan demografski trend u Hrvatskoj, evidentno je da će Hrvatska morati poduzeti konkretne mjere te aktivno poticati širenje pristupa visokom obrazovanju za društvene skupine koje tradicionalno ne sudjeluju ili koje pak imaju otežan pristup visokom obrazovanju. To se posebno odnosi na studente čiji su roditelji završili samo osnovnoškolsko obrazovanje ili trogodišnje srednje škole te na studente čiji su roditelji nižeg imovinskog statusa. To jasno upućuje na važnost visokog obrazovanja kao javnog dobra, a vidimo da i ekonomska nužnost zahtijeva hitno unapređenje jednakosti pristupa visokom obrazovanju u Hrvatskoj.

Organizacijom Sajma stipendija i prateće obrazovne ponude, Institut za razvoj obrazovanja želi ukazati na potrebu povećanja sudjelovanja u visokom obrazovanju i na ulogu svih društvenih aktera u tom procesu. Organizaciju ovogodišnjeg Sajma su omogućile potpore brojnih partnera, koji će ujedno biti i izlagači na Sajmu: INA d.d. (prijatelj Sajma), Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske (zemlja partner), Veleučilište VERN' (strateški partner), Visoka škola za primijenjeno računarstvo, dio Algebra Grupe (akademski partner), LIDL Hrvatska (sponzor), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva te Agencija za mobilnost i programe EU (donatori i pokrovitelji).

* [OECD, Education at a Glance 2010](#)

** Izračun IRO-a

*** [Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz kolovoza](#)